

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
HASTANESİ**

İLAÇLARIN ORGANİZASYONU VE YÖNETİMİ TALİMATI

Döküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
ECZ_T_01	19.06.2023	-	-	5

REVİZYON DURUMU

“Revizyon Tarihi”

“Açıklama”

“Revizyon No”

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Eczane Sorumlusu	Kalite Koordinatörü	Hastaneler Yönetim Kurulu Başkanı

İLAÇLARIN ORGANİZASYONU VE YÖNETİMİ TALİMATI

Döküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
ECZ_T_01	19.06.2023	-	-	5

1. AMAÇ

İlaç kullanımının hastane çapında nasıl organize edildiğinin ve yönetildiğini tanımlamak, eczane çalışma düzeninin tanımlanması, ilaç yönetim sistemini yöneten ilaç yönetim komitesini tanımlamak, ilaç yönetim sisteminin değerlendirilmesi, ilaç kullanımına iştirak eden kişilerin uygun ilaç bilgi kaynaklarına kolaylıkla erişebilmesinin sağlanmasıdır.

2. KAPSAM

Tüm hastane personelini ve yatan hastaları kapsar.

3. KISALTMALAR:-

4. TANIMLAR

4.1. İlaç: Reçeteli, reçetesiz, numune, bitkisel ve majistral ilaçlar, ilaç hazırlamak için kullanılan kimyasallar, vitaminler, aşılar, kontrast ajanlar, paranteral ürünleri tanımlar.

4.2. İlaç Eczacılık Komitesi: “İlaç Eczacılık Komitesi Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliği”nde tanımlanmış haliyle “**Temel İlaç Listesi**”nin oluşturulması, gerekli değişikliklerin planlanması amacıyla kurulan, Anabilim Dallarının temsilcilerinden oluşan kuruldur.

5. SORUMLULAR

Eczane koordinatörü

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. ORGANİZASYON VE YÖNETİM

6.1.1. Hastanemizde Eczane Başhekimliğe bağlıdır.

6.1.2. Eczanede ilaçların depolanması, hazırlanması ve dağıtımı, bu konuda deneyimli eczacının sorumluluğundadır.

6.1.3. Eczane tüm hastanedeki ilaçları organize ve kontrol edebilir.

6.1.4. Hastanemizde ilaç yönetim sistemi; yatan, ayakta hastanenin tüm alanlarını kapsamaktadır.

6.1.5. İlaç süreçlerini yöneten tüm birimler, hizmetler ve bireyler kurumsal yapıya dahil edilmiştir.

6.1.6. İlaç yönetim sisteminin uygulanmasından “**İlaç Eczacılık Komitesi**” sorumludur. Komite üyeleri, ilaç yönetim süreçlerinde görev alan çalışanlar arasından belirlenmiştir.

6.1.7. Eczanede “**İlaç Eczacılık Komitesi**” tarafından belirlenen ve onaylanan ilaçlar bulundurulur. Bu ilaçların listesi “**Temel İlaç Listesi**” olarak adlandırılır. Listede bulunan ilaçların stok izlemi ve eksikliklerinin saptanması ise eczacı tarafından belirlenmiştir ve HBYS de kayıtlıdır.

6.1.8. İlaçların yönetimi sadece eczane hizmetlerinin değil, aynı zamanda yöneticilerin ve sağlık çalışanlarının da sorumluluğundadır.

6.2. ECZANE ÇALIŞMA DÜZENİ

6.2.1. Hastanemiz eczanesinin çalışma saatleri hastane ihtiyaçlarına göre düzenlenmiştir.

6.2.2. Eczane 24 saat açıktır.

6.2.3. Eczane çalışanları gündüz mesaisi ve gece mesaisi olarak vardiyalı olarak çalışırlar. Çalışanların mesai kontrolleri Eczane Sorumlusu tarafından yapılır.

6.2.4. Nöbet teslimlerinde “**Eczane Nöbet Teslim Formu**” ile nöbet devr alınır.

6.2.5. Eczanenin is gunleri haricinde ve gece mesaisinde ilaç temininde “**Eczanenin Gündüz Mesaisi Dışında İşleyiş Talimatı**” na göre hareket edilir.

6.2.6. İlaçların çalınma ve kaybolma riskine karşı önlemleri alınmıştır.

İLAÇLARIN ORGANİZASYONU VE YÖNETİMİ TALİMATI

Döküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
ECZ_T_01	19.06.2023	-	-	5

6.2.7. Eczane faaliyetleri Eczane Sorumlusu doğrudan gözetimi altındadır.

6.2.8. Eczane hizmetleri ve ilaç kullanımı yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uygundur.

6.2.9. Çalışanların güvenliği için kişisel koruyucu ekipman belirlenmiştir. Kişisel koruyucu ekipman çalışma alanında ulaşılabilir niteliktedir.

6.3. İLAÇ ve ECZACILIK KOMİTESİ

6.3.1. İLAÇ ve ECZACILIK KOMİTESİ ÜYELERİ;

Başhekim	Komite Başkanı	
Ana Bilim dallarından bir temsilci	Üye	
Ana Bilim dallarından bir temsilci	Üye	
Ana Bilim dallarından bir temsilci	Üye	
Ana Bilim dallarından bir temsilci	Üye	
Başhemşire	Üye	
Eczane Sorumlusu	Akılcı İlaç Ekip Sorumlusu	
Eczane Sorumlusu	Farmakovijilans Sorumlusu	
Satınalma Stok ve Depo Yönetimi Müdürü	Üye	

6.3.2. İLAÇ ECZACILIK KOMİTESİNİN SORUMLULUKLARI

6.3.2.1. İlacın dahil olduğu tüm süreçlerin düzenlenmesi ve denetlenmesi

6.3.2.2. Akılcı ilaç kullanımı ile ilgili ilkelerin belirlenmesi ve uygulanması

6.3.2.3. Akılcı Antibiyotik Kullanım ilkelerinin belirlenmesi ve “**Cerrahi Birimlerde Antibiyotik Profilaksi Rehberi ve Antibiyotik Kontrolü Talimatı**” hazırlanması

6.3.3. İLAÇ KULLANIM AŞAMALARINDA GÖREV ALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SORUMLULUKLARI

6.3.3.1. Bölümlere göre bu sorumluluklar

6.3.3.1.1. Yöneticiler:

Bakım ve organizasyon ihtiyaçlarına göre ilaçların temini, seçimi, saklanması hakkında karar verirler.-Çalışanların eğitimi ve gelişimini sağlarlar.

6.3.3.1.2. Hekimler:

Uygun ilaç tedavisine karar vererek uygun ilacı seçer.

Tedavi planına ilacın tam adını, uygulama zamanını ve dozunu, uygulama şeklini ve veriliş süresini yazarak tedavi planını kaşeleyip imzalar.

Hastaların klinik durumlarını izleyerek ilacın etkilerini değerlendirir; gerekli durumda ilacın seçimi, sıklık ve süreyi yeniden gözden geçirirler.

6.3.3.1.3. Eczacı:

İlaçların temini, saklanması, depolanması, hazırlanması, doğru etiketleme, doğru zamanlama ve hatasız dağıtımını sağlarlar.

Yeni ilaç tedavileri hakkında diğer uzmanlara bilgi sağlarlar.

6.3.3.1.4. Hemşireler:

Doktorun order ettiği ilaçları hazırlar ve 8 doğru ve 3 kontrol ilkesine göre hastaya uygulanmasını sağlarlar.

Hastanın alerjik durumu ve ilaç yan etkilerini gözlemlerler.

Uygulanan ilacın etkilerini izlerler.

İLAÇLARIN ORGANİZASYONU VE YÖNETİMİ TALİMATI

Döküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
ECZ_T_01	19.06.2023	-	-	5

Uygulanan ilaç hakkında hastayı bilgilendirirler.

6.4. İLAÇ YÖNETİM SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 6.4.1.** Hastanemizde bulunan ilaçlar “**Temel İlaç Listesi**” nde tanımlanmıştır.
- 6.4.2.** “**Temel İlaç Listesi**”, “**İlaç ve Eczacılık Komitesi**” tarafından oluşturulur, yılda en az 1 kez olmak koşulu ile ve gerektiğinde değerlendirmeleri yapılarak ekleme ya da çıkarma yapılır.
- 6.4.3.** Temel İlaç Listesi dışı ilaç taleplerinde, hekim tarafından “**Hekim Yeni İlaç Talep Formu**” doldurularak Eczane Sorumlusuna iletilir.
- 6.4.4.** Temel ilaç listesine eklenecek ilaçlar, İlaç ve Eczacılık Komitesi tarafından “**Temel İlaç Listesi Kabul Kriterleri Formu**” ile değerlendirilerek alınmasına ya da alınmamasına karar verilir.
- 6.4.5.** Hastaya order edilen ilaçlardan listeye yeni eklenmiş ilaçlar için, ilk kullanılan 10 hasta için “**Temel İlaç Listesine Yeni Eklenen İlaç Takip Formu**” ilaç ile birlikte gönderilir, Eczacı, hekim ve hemşire tarafından ilaç etkileri gözlemlenir. Form değerlendirildikten sonra eczaneye geri gönderilir.
- 6.4.6.** “**Temel İlaç Listesi**” bilgisayar ortamında yüklüdür ve tüm birimlerden görülebilmektedir.
- 6.4.7.** Temel İlaç Listesi, İlaç ve Eczacılık Komitesi tarafından yılda 1 defa aşağıdaki kriterler esas alınarak gözden geçirilir:
- 6.4.8.** Sistemin şu konularda ne kadar iyi işlediği;
- İlaçların seçilmesi ve tedarik edilmesi
 - İlaçların depolanması
 - İlaçların istemi
 - İlaçların hazırlanması ve dağıtımı,
 - İlaçların uygulanması ve izlem
 - Hastane temel ilaç listesinde (formüllerde),
 - örneğin yeni ilaç eklemesine bağlı değişkenlerin doğurduğu sonuçların izlenmesi,
 - İlaç hatalarının ve ilaçlarla ilgili ramak kala olayların izlenmesi,
 - Yeni kanıta dayalı uygulamaların değerlendirilmesi
 - Hasta gereksinimleri
 - Hekim istemleri
 - Etkinlik, toksisite
 - Maliyet

6.5. İLAÇ BİLGİ KAYNAKLARINA ULAŞIM

- 6.5.1.** Eczanede güncel ilaç bilgi kaynakları bulunur. Bunlar elektronik ortamda kullanılan ve sürekli güncellenen RxMediaPharma İnteraktif İlaç Bilgi Kaynağıdır.
- 6.5.2.** Eczanenin açık olduğu saatlerde eczacı ve eczane teknisyenleri, hastane çalışanlarının ilaçlarla ilgili sorularına en kısa zamanda cevap vermek için kaynakları kullanır.
- 6.5.3.** İlaçların bulunmasına kolaylık sağlaması amacıyla eczanede alfabetik/farmakolojik olarak düzenlenmiş yerleşim planı bulunur.

6.6. İLAÇ DEPOLAMA ALANLARINA YÖNELİK GÖZETİM MEKANİZMASI

- 6.6.1.** Hastanemizde “**İlaç Eczacılık Komitesi**” tarafından oluşturulan “**Temel İlaç Listesi**”nde tanımlanmış ilaçlar bulundurulur.
- 6.6.2.** İlaç depolama alanları; Eczane ve ilaçların 24 saatten fazla tutulduğu tüm alanlar olarak tanımlanmıştır.
- 6.6.3.** İlaç depolama alanlarının sahip olması gereken kriterler;

İLAÇLARIN ORGANİZASYONU VE YÖNETİMİ TALİMATI

Döküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
ECZ_T_01	19.06.2023	-	-	5

- İlaçların uygun saklama koşullarında depolanabilmesi
- Kontrole tabi ilaçların yasa ve yönetmeliklere göre kilit altında kontrollü şekilde kullanılması
- Yüksek Riskli İlaçların kaza sonucu uygulanmasını önleyecek tedbirlerin alınması
- İlaçların doğru bir biçimde etiketlenebilmesi
- İlaç depolama alanlarının düzenli aralıklarla denetimlerinin yapılabilmesi
- İlaçların güvenliğinin sağlanmasıdır.

6.6.4. Eczanede bulunan ilaçların sorumluluğu Eczane Sorumlusundadır.

6.6.5. Eczane dışındaki ilaç depolama alanlarında adı ve miktarı belirlenmiş ilaçlar bulundurulur. Bu ilaçlar bölüm sorumlusu ve eczanenin ortak çalışması sonucu oluşturulur. Stok ve miad takibi öncelikli olarak her bölümün kendi sorumluluğunda ve bölüm sorumlusunun kontrolündedir.

6.6.6. “İlaç Yönetim Planı” dahilinde “İlaç Yönetim Kontrol Formu” ve “İlaç Stok ve Miad Kontrol Listesi” ile denetimler ortaklaşa bir süreç içerisinde gerçekleştirilir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- 7.1.** Temel İlaç Listesi
- 7.2.** Eczanenin Gündüz Mesaisi Dışında İşleyiş Talimatı
- 7.3.** Cerrahi Birimlerde Antibiyotik Profilaksi Rehberi
- 7.4.** Antibiyotik Kontrolü Talimatı
- 7.5.** Hekim Yeni İlaç Talep Formu
- 7.6.** Temel İlaç Listesi Kabul Kriterleri Formu
- 7.7.** Temel İlaç Listesine Yeni Eklenen İlaç Takip Formu
- 7.8.** İlaç Yönetim Planı
- 7.9.** İlaç Stok ve Miad Kontrol Listesi
- 7.10.** İlaç Yönetim Kontrol Formu